

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΠΠΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
--

A. Μέγεθος εγκατάστασης

Το μέγεθος της εγκατάστασης εξαρτάται από την διαθέσιμη έκταση και μπορεί να κατανεμηθεί με ποικίλους τρόπους.

Μία ιππική εγκατάσταση πρέπει να διαθέτει απαραίτητα:

- i) Ιπποδρόμια
- ii) Στάβλους
- iii) Συμπληρωματικούς χώρους

i) Ιπποδρόμια

Τα ιπποδρόμια πρέπει να καλύπτουν συνολικά χώρο τουλάχιστον 4 στρεμμάτων, που θα μπορούσαν να κατανεμηθούν ως εξής:

Ιπποδρόμια, 4 στρέμματα συνολικά, διαστάσεων: π.χ. ένα 60 μ. X 20 μ. και ένα 20 μ. X 40 μ. (οι διαστάσεις αυτές είναι κατάλληλες και για την Υπερπήδηση Εμποδίων και για την Ιππική Δεξιολογία)

Για την διεξαγωγή Αγώνων Υπερπήδησης Εμποδίων απαιτείται ένα ιπποδρόμιο αγώνων τουλάχιστον 4.000μ² με ελάχιστη διάσταση πλευράς 50μ, και ιπποδρόμιο (α) προθέρμανσης όπου θα πρέπει να μπορούν εξασκούνται συνολικά τουλάχιστον 20 ίπποι.

Για την διεξαγωγή Αγώνων Ιππικής Δεξιολογίας απαιτείται ένα ιπποδρόμιο αγώνων τουλάχιστον 70μ X 30μ (δηλαδή να μπορεί να τοποθετείται στίβος Ιππικής Δεξιολογίας 60μ X20μ και να περιβάλλεται από διάδρομο 5μ) ένα ιπποδρόμιο για την τελική προθέρμανση τουλάχιστον όσο ο στίβος (60μX20μ) και άλλο ένα ιπποδρόμιο προθέρμανσης τουλάχιστον 40μX20μ)

Υπάρχουν ποικίλοι τρόποι κατασκευής ενός ιπποδρομίου. Αυτοί εξαρτώνται κυρίως από τη μορφολογία του πετρώματος του υπεδάφους.

Τα ιπποδρόμια μπορούν να αναπτυχθούν ανάλογα του αριθμού των ίππων και ιππέων π.χ. ιπποδρόμιο διαστάσεων 80 X 50 μ., 4 στρέμματα για την διεξαγωγή αγώνων.

Τα χαρακτηριστικά ενός ιπποδρομίου θα πρέπει να είναι:

1. Ελαστικότητα εδάφους
2. Σταθερότητα εδάφους (να μην είναι ολισθηρό)
3. Καλή απορροφητικότητα
4. Επίπεδο (χωρίς λακκούβες)
5. Ισοβαθής καταμερισμός άνω στρώματος (άμμου)
6. Μικρή κλίση (1/2 %), για την καλύτερη απορροή υδάτων

Η τελική επιφάνεια των ιπποδρομιών, που συνιστάται για τον ελλαδικό χώρο, λόγω κλιματολογικών συνθηκών, είναι από άμμο.

Επίσης απαιτείται τοποθέτηση καταιονιστικού συστήματος για τη διατήρηση της καλής κατάστασης του εδάφους, ιδίως κατά τους θερινούς μήνες.

Περίφραξη ύψους 1,20 μ. έως 1,40 μ. χωρίς αιχμηρά σημεία. Είσοδος – έξοδος ιπποδρομίου μακριά από το χώρο στάθμευσης οχημάτων, καθώς και το χώρο θεατών.

Επίσης δύναται να κατασκευαστεί ιπποδρόμιο, για σειραγωγέα, το οποίο συνιστάται να είναι στρογγυλό και με διάμετρο όχι λιγότερη των 14 μέτρων ή μπορεί να είναι ορθογώνιο με ελάχιστο μήκος πλευράς τα 14μ

Επειδή ο κάθε χώρος έχει διαφορετική μορφολογία, χρήσιμη θα ήταν η συμβουλή κάποιου ειδικού ώστε να επιτευχθεί καλή απορροφητικότητα και απορροή υδάτων.

Για την συντήρηση των ιπποδρομιών σε καλή κατάσταση απαιτούνται:

Καταιονιστικό σύστημα, το οποίο είναι απαραίτητο για την διατήρηση της καλής κατάστασης του εδάφους των ιπποδρομιών.

Σβάρνα με δόντια ή και κύλινδρο για το στρώσιμο των ιπποδρομιών.

ii) Στάβλοι

Οι ελάχιστες αποδεκτές διαστάσεις στάβλου για ίππους είναι 3,0μ X 3,0μ. Στάβλοι για μεγαλόσωμους ίππους ενδείκνυται να έχουν διαστάσεις 3,5 μ. X 3,5 μ. ή και μεγαλύτεροι (οι διαστάσεις διαφοροποιούνται ανάλογα με το μέγεθος του ίππου).

Βασική προϋπόθεση για την ορθή χωροθέτηση και σχεδίαση των στάβλων είναι η πολύ καλή γνώση των κλιματολογικών συνθηκών και του μικροκλίματος της περιοχής καθ' όλη την διάρκεια του έτους.

Οι στάβλοι χωρίζονται σε εξωτερικούς (όταν κάθε στάβλος έχει δική του είσοδο από τον εξωτερικό χώρο) και εσωτερικούς (όταν περιλαμβάνονται σε ένα ενιαίο κτήριο με στεγασμένο διάδρομο)

Τα απαραίτητα χαρακτηριστικά ενός στάβλου είναι:

α. Καλός διαμετρής αερισμός (με δυνατότητα να κλείνει όταν απαιτείται από τις καιρικές συνθήκες)

β. Φυσικό φως

γ. Προστασία από τοπικές καιρικές συνθήκες (π.χ. όχι πόρτα στον Βορρά αλλά ανάλογα την περιοχή μπορεί ο «κακός» προσανατολισμός να είναι άλλος).

δ. Ταΐστρα (φορητή ή κτιστή)

ε. Ποτίστρα (φορητή ή αυτόματη)

στ. Δάπεδο με ελαφρά κλίση (για καλή απορροή) και αδιάβροχο (για ευκολία καθαρισμού & απολύμανσης) ή από συμπιεσμένο & αποστειρωμένο χώμα

Η **πόρτα** του στάβλου πρέπει να ανοίγει σε δύο φύλλα (συμπαγή), πάντοτε προς τα έξω. Το κάτω ήμισυ πρέπει να είναι ύψους 1,30 μ. έως 1,40 μ. και το συνολικό ύψος να είναι 2,40 μ. Το δε φάρδος θα πρέπει να μην είναι λιγότερο του 1,20 μ.

Όταν οι στάβλοι είναι εσωτερικοί το άνω τμήμα μπορεί να λείπει ή να αντικαθίσταται από κάγκελο, και σε περιπτώσεις στενών διαδρόμων οι πόρτες μπορεί να είναι συρόμενες.

Οι πόρτες των στάβλων πρέπει να κλείνουν καλά αλλά δεν πρέπει ποτέ να κλειδώνονται.

Το **παράθυρο** καλό είναι να έχει διαστάσεις τουλάχιστον 0,45 μ. X 0,45 μ., να βρίσκεται σε ύψος 1,80 μ. από το έδαφος (για να μην κάνει ρεύμα στην πλάτη του ίππου) και να ανοίγει προς τα έξω. Τέλος, πρέπει από το μέσα μέρος να έχει σιδεριά ώστε να μην μπορεί ο ίππος να το σπάσει ή/και σίτα για να μην εισέρχονται στο στάβλο ποντίκια, έντομα και πουλιά.

Η **ταϊστρα** μπορεί να είναι φορητή ή κτιστή. Η κτιστή πρέπει να είναι σε ύψος 1,10 μ. από το έδαφος, να μην έχει αιχμηρά σημεία και να έχει οπή στο κάτω άκρο της ώστε να μπορεί να καθαριστεί με μεγαλύτερη ευκολία. Πρέπει να είναι τοποθετημένη στην αντίθετη γωνιά από την ποτίστρα, για να μη λερώνεται το νερό.

Το **νερό** θα πρέπει να είναι άφθονο για τον ίππο όλο το 24ωρο, το οποίο του παρέχεται είτε με κουβά είτε με αυτόματη ποτίστρα. Οι αυτόματες ποτίστρες έχουν το πλεονέκτημα ότι είναι οικονομικές και δεν λείπει ποτέ το νερό, το μειονέκτημα τους είναι ότι δεν μπορεί να ελεγχθεί πόσο πραγματικά πίνει ο ίππος.

Το **δάπεδο** του στάβλου θα πρέπει να έχει μικρή κλίση, έτσι ώστε να γίνεται καλύτερη απορροή. και αδιάβροχο (για ευκολία καθαρισμού & απολύμανσης).

Εναλλακτικά το δάπεδο μπορεί να είναι από αποστειρωμένο και συμπιεσμένο χώμα, όμως στην περίπτωση αυτή απαιτείται δύο φορές τον χρόνο να αφαιρείται μια στρώση τουλάχιστον 30εκ. και να αντικαθίσταται από νέο αποστειρωμένο χώμα.

Η **στρωμή** στον στάβλο είναι είτε άχυρο είτε πριονίδι.

Η **στέγη** των στάβλων πρέπει να είναι φτιαγμένη από υλικά με καλή θερμομόνωση και υγραμόνωση. Η κλίση της πρέπει να είναι τέτοια ώστε τα νερά να απορρέουν στο πίσω μέρος. Το μπροστινό μέρος της στέγης πρέπει να προεξέχει τουλάχιστον 0,70 μ. (προστασία από ήλιο και βροχή)

Προσοχή επίσης χρειάζεται στο που θα κτισθούν οι στάβλοι, ώστε να μην πλημμυρίζουν σε περιόδους βροχοπτώσεων. Καλό είναι επίσης για τον ίδιο λόγο να είναι λίγο υπερυψωμένοι από το περιβάλλον έδαφος. Στους εσωτερικούς στάβλους, ο διάδρομος πρέπει να έχει δυνατότητα δύο εξόδων των ίππων, για την περίπτωση πυρκαγιάς.

iii) Συμπληρωματικοί χώροι

Για να είναι οι εγκαταστάσεις πληρέστερες και πιο λειτουργικές καλό είναι να περιλαμβάνουν τα εξής :

Αποθήκες τροφών

Οι **αποθήκες τροφών** (ξηρά, χλωρή) πρέπει να είναι στεγανές και να έχουν μέγεθος ανάλογο με το δυναμικό ίππων του σωματείου.

Πεταλωτήριο

Το **πεταλωτήριο** είναι ένας σκεπασμένος χώρος διαστάσεων 4 μ. X 3,5 μ. με δέστρες για τους ίππους σε πολλά σημεία. Ως πεταλωτήριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ένας στάβλος, χωρίς όμως στρωμή (σε περίπτωση που πέσουν καρφιά και χαθούν να μπορούν να βρεθούν).

Πλυντήριο ίππων

Το **πλυντήριο** ίππων πρέπει να είναι ένας χώρος κοντά στους στάβλους, να έχει καλή απορροή, ιδανικό δε είναι το δάπεδο να μην είναι ολισθηρό (π.χ. λάστιχο).

Κοπρώνας

Ο **κοπρώνας** πρέπει να περικλείεται από υψηλούς τοίχους οι οποίοι να είναι κλειστοί από τις τρεις πλευρές και με πόρτα στην τέταρτη. Πρέπει ο χώρος να είναι προσπελάσιμος, με δυνατότητα μεταφοράς της κοπριάς. Ο χώρος αυτός πρέπει να είναι μακριά από το εντευκτήριο, τα γραφεία και τις κερκίδες των θεατών και ο αέρας να φυσά αντίθετα, για λόγους υγιεινής.

Ιδιαίτερη προσοχή επιστάται στο γεγονός ότι μπορεί να εμφανιστούν φαινόμενα αυτανάφλεξης για αυτό πρέπει να αδειάζει συχνά και να μην αφήνεται να ανεβάσει θερμοκρασία (βρέξιμο / συχνό ανακάτεμα κλπ)

Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιούνται «κάδοι» οι οποίοι αντικαθίστανται μόλις γεμίσουν.

Σελοστάσιο

Το **σελοστάσιο** πρέπει να χαρακτηρίζεται από καθαριότητα και έλλειψη υγρασίας και να έχει σταθερά τοποθετημένες βάσεις για ηνία και σέλες, ντουλάπες ή/και «μπαούλα» για κουβέρτες, γκέτες, καμπάνες και λοιπή ιπποσκευή. Καλόν είναι να υπάρχει χώρος για τον καθαρισμό της ιπποσκευής (σέλλες & ηνία) μέσα στο σελοστάσιο.

Στάβλος Απομόνωσης (Καραντίνα)

Το **απομονωτήριο ίππων** χρησιμοποιείται όταν κάποιος ίππος πρέπει να απομονωθεί είτε λόγω ασθένειας είτε λόγω συμπεριφοράς (π.χ. επιβήτορας).

Χώροι διαμονής προσωπικού

Καλό είναι να υπάρχουν **χώροι διαμονής προσωπικού** (εκπαιδευτών, σταβλιτών κ.α.) σε απόσταση τέτοια ώστε να υπάρχει οπτικοακουστική επαφή με τους ίππους.

Εντευκτήριο

Γραφείο

Αποδυτήρια / W.C.

Κερκίδες θεατών

Χώροι στάθμευσης (Φορτηγά ίππων & ΙΧ)

Δέστρες ίππων

Για την εξυπηρέτηση των αθλητών και μελών του σωματείου, καλό θα είναι να υπάρχουν ορισμένοι επιπρόσθετοι χώροι, όπως **εντευκτήριο, γραφεία, αποδυτήρια ανδρών /γυναικών, W.C.**, και για εγκαταστάσεις όπου οργανώνονται αγώνες να υπάρχουν **κερκίδες θεατών, χώροι στάθμευσης φορτηγών και Ι.Χ. (χωριστά)** και **δέστρες ίππων**

Οι **δέστρες ίππων** πρέπει να είναι σε χώρο απομακρυσμένο από τους θεατές, καθώς και το χώρο στάθμευσης οχημάτων. Αυτές θα πρέπει να περικλείονται από μια περαιτέρω περίφραξη σε περίπτωση που κάποιος ίππος λυθεί.

Για την **ασφάλεια** της εγκατάστασης πρέπει απαραίτητα να υπάρχουν:

Πυροσβεστήρες στους στάβλους, στις αποθήκες τροφών και σε άλλα κεντρικά σημεία. **Σήμανση** για την απαγόρευση καπνίσματος στους πιο σημαντικούς χώρους όπως στάβλοι, αποθήκες τροφών, στρωμνής κλπ.

Κατάσταση με όλα τα **τηλέφωνα ανάγκης** (πρώτες βοήθειες, κτηνίατρος, πεταλωτής, πυροσβεστική κλπ.) δίπλα σε όλες τις συσκευές τηλεφώνων.

Φαρμακείο ίππων σε κεντρικό σημείο των στάβλων, το οποίο δεν θα πρέπει να κλειδώνεται για να είναι δυνατή η πρόσβαση σε περίπτωση ανάγκης και πρέπει να ανανεώνεται σε τακτά διαστήματα, πάντα υπό την καθοδήγηση του κτηνιάτρου.

Φαρμακείο ανθρώπων σε κεντρικό σημείο π.χ. στο γραφείο, το οποίο να περιέχει τα απαραίτητα και πρέπει να ανανεώνεται σε τακτά διαστήματα, πάντα υπό την καθοδήγηση του ιατρού. Επίσης, για κάθε ενδεχόμενο είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενός φορείου.

B. Αθλητικό Υλικό – Μηχανήματα

Εμπόδια για την Υπερπήδηση Εμποδίων, τα οποία πρέπει να είναι σε καλή και ασφαλή κατάσταση (να μην προεξέχουν καρφιά και βίδες) και να έχουν ποικιλία όσον αφορά την κατασκευή τους και τα χρώματά τους. Μία πλήρης σειρά εμποδίων αποτελείται από: 28 ζευγάρια ορθοστάτες, 80 με 100 βαλβίδες στρογγυλές, μήκους 4,00μ., διαμέτρου 0,10μ. – 0,12μ., βάρους 10-15 κιλά και γεμίσματα εμποδίων, όπως πόρτες, τοίχος, τάβλες (10-12 κιλά), φράκτες, τάφρος κλπ.

Ειδικά **κιγκλιδώματα Ιππικής Δεξιότητας**, ύψους 0,30 μ. – 0,60 μ. συνολικού μήκους 160 μ. συνήθως ξύλινα, λευκά. Απαραίτητα επίσης είναι οι ξύλινοι ρόμβοι με τα 12 διεθνή γράμματα τα οποία σηματοδοτούνε τις καθορισμένες από τις διαδρομές κινήσεις. Τα γράμματα είναι: A-E-C-B-K-H-M-F & V-S-R-P.

Γ. Προσωπικό

Εκπαιδευτής ιππασίας, διπλωματούχος εγχώριας ή αλλοδαπής σχολής. Αποτελεί το βασικό στέλεχος για την καλή κατάσταση και εκγύμναση των ίππων, για την ασφαλή εκπαίδευση των αθλητών, καθώς και για την σωστή οργάνωση και λειτουργία της ιππικής εγκατάστασης.

Σταβλίτες, ένας για κάθε 5-7 ίππους

Συνεργασία με **κτηνίατρο** και **πεταλωτή**.

